

EN PROFIL AV SPANSKLÆRERE I NORSK SKOLE: HVA MENER ELEVENE? HVORDAN PÅVIRKER LÆREREN ELEVENES MOTIVASJON?

**Debora Carrai
Høgskolen i Østfold
ILS, Universitetet i Oslo**

Hva er elevenes mening om lærerens rolle i deres motivasjon? Hva er graden av innflytelse en lærer kan spille på sine elever?

I denne artikkelen fremstilles en liten del av resultatene fra hovedundersøkelsen i mitt doktorgradsprosjekt som heter "Motivasjon for fremmedspråk på ungdomstrinnet". Utgangspunktet for prosjektet er å undersøke elevenes motivasjon for å velge og fortsette med fremmedspråk generelt, og med spansk spesielt, på ungdomsskolen. Dette innebærer først å finne de faktorene som påvirker elevenes valg i begynnelsen av ungdomsskolen, for så å avdekke de faktorene som avgjør elevenes tilfredshet med faget, og til slutt å studere forskjellene mellom fremmedspråkelevne og/mellom fordypningsfagelevne.

De resultatene som presenteres i de følgende avsnittene handler spesifikk bare om forholdet mellom elevene og lærerne, og er bare en brøkdel av de data jeg har analysert og som er for omfattende for en liten fremstilling. Imidlertid kan disse leses i ferdigskrevet avhandling (planlagt til sommer 2013).

Undersøkelsen i tall: Deltakere, omfang og tema

Undersøkelsen ble gjennomført i skoleåret 2010-2011 og har et omfang på 1521 9.trinns elever på 25 ungdomsskoler (17 fylker er representert). Dette er et stratifisert sannsynlighetsutvalg med en svarrate på 69 %, noe som innebærer at utvalget er representativt i forhold til populasjonen i denne studien. Spørreskjemaet som ble brukt i undersøkelsen består av 44 spørsmål (186 *items*). Noen av spørsmålene var felles for alle elevene, noen var bare dedikert til fremmedspråkelevne og andre bare til fordypningsfagelevne. Tematisk sett handler spørsmålene om bakgrunnsvariabler, om rammefaktorer, om forskjellige aspekter av motivasjon og om fremmedspråk, fremmedspråkundervisning og fremmedspråklærerne.

De spørsmålene som jeg har plukket ut til denne korte fremstillingen er knyttet til læreren, samt til undervisning, læring og rammefaktorer rundt læreren, og er følgende:

- Spm. 1: *Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?*
- Spm. 2: *Hvor godt synes du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?*
- Spm. 3: *Hvor godt føler du at du gjør det i det faget du har valgt?*
- Spm. 4: *Hvor godt føler du at du lærer i det faget du har valgt?*
- Spm. 5: *Hadde du forventet å lære mer?*
- Spm. 6: *Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på i det faget du har valgt?*
- Spm. 7: *Når din språklærer er syk, får du en vikar som er lærer i samme språk?*
- Spm. 8: *Hadde du forventet å lære mer?*

Resultatene for fremmedspråk- og fordypningsfagelevnene blir sammenlignet og korrelert seg i mellom eller med spørsmål om **tilfredshet med faget**

Analysemetoder

Svarene til spørreskjemaet ble behandlet med SPSS (*Statistical Package for the Social Sciences*) som tillater både enkle og mer komplekse analyser. I denne artikkelen blir analysen av de variablene presentert i fire trinn:

- Enkel prosentfordeling av svarene
- Signifikansanalyse (*standard error of the mean/konfidensintervall*) ($p < .05$)
- Enkelte korrelasjoner
- Enkelt (tentativ) regresjonsanalyse

Med prosentfordelingen av svarene for hvert fag blir det lett å sammenligne resultatene på tvers av fremmedspråkene (og/eller med fordypningsfagene).

Signifikansanalyse er en måling av standardavviket for gjennomsnittet (av resultatene) i utvalget og kan brukes som estimat for gjennomsnittverdier for de reelle forskjellene i populasjonen. Det gir derfor et godt bilde av hvordan fordelingen ville ha vært om vi hadde hatt hele populasjonen med i utvalget. Grensen for statistisk signifikans ($p < .05$) er konfidensintervallet som betyr at det er 95 % konsekvent med de aktuelle svarene vi hadde fått om vi hadde testet alle elevene i Norge. Og det betyr helt konkret at det er bare en 5 % margin av svarene som skyldes tilfeldigheter. Selv når resultatene ikke innfrir kravet om konfidensintervallet (som for eksempel når p -verdien er mellom .05 og 1) er det likevel stor sannsynlighet for at de skyldes elevenes meninger og ikke tilfeldigheter.

Korrelasjoner er graden av samvariasjon mellom to variabler (Kjærnsli, Lie, Olsen, Røe, 2007, s. 284) det vil si at en høy verdi av den ene tilsvarer en høy verdi av den andre. Den vanligste korrelasjonskoeffisient er Pearsons r som "måler i hvor stor grad de målte dataene faller langs en rett linje når det avtegnes i et koordinatsystem" (s.284).

En viktig problemstilling som naturlig oppstår ved bruk av korrelasjonskoeffisienten (Pearsons r), er hvor høye verdier av r som skal aksepteres for å kunne si at en korrelasjon mellom to variabler er av betydning (middels eller sterk). Noen studier (Dörnyei, 2007, s. 223) presenterer verdier som $0.3 < r < 0.5$ som en ganske sterk korrelasjon, mens for andre kreves det $r > 0.5$ eller $r > 0.7$. Generelt adopterer jeg prinsippet som brukes av Kjærnsli et al. (2007, s. 153) som godtar alle korrelasjonene som er signifikante, enten på 0.01 eller på 0.05 nivå (henholdsvis 99 % og 95 % konfidensintervall).

De variablene vist ovenfor blir her vist i deres korrelasjoner med variabelen "tilfredshet med faget".

Selv om korrelasjoner aldri kan brukes for å trekke kausale slutninger, representerer de likevel en indikasjon om sammenhengen mellom to variabler og kan derfor gi nyttig informasjon om de faktorer som påvirker, eller riktigere sagt, spiller inn når det gjelder elevenes tilfredshet med faget.

På slutten av den analysen som følger, ønsker jeg å vise bruken av regresjonsanalyse. Dette er en multippel korrelasjon mellom en variabel som blir antatt som avhengig og en del andre (uavhengige) variabler. Regresjonsanalysen gjør det mulig å konstruere en modell av en hypotetisk sammenheng mellom en variabel som man antar å være avhengig av andre. Den multiple korrelasjonskoeffisienten R^2 er kvadratformen av korrelasjonskoeffisienten r og representerer den forklarte andelen av variansen (med verdier mellom 0 og 1). Med andre ord kan denne koeffisienten si hvor mye hver eneste variabel selv bidrar til denne forklaringen og derfor hvor stor vekt den har i modellen. I dette tilfellet har jeg brukt denne analysemetoden for å se om alle de variablene knyttet til læreren og undervisningen kan forklare elevenes tilfredshet med faget.

Resultater (1): Prosentfordelingene

I dette avsnittet skal jeg vise prosentfordelingene av resultatene for hvert spørsmål på tvers av fagene.

Spm. 1: Hvor fornøyd er du med det faget du har i år?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Ikke f. i det hele tatt	11	13	18	8.9	6.8
Passe f.	57	57	51	46	52
Veldig f.	33	29	31	45	41

Tabell 1: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 1: *Hvor fornøyd er du med det faget du har i år?*

Som vi ser er franskelevne de mest fornøyde (57 % *passe fornøyd*, 33 % *veldig fornøyd*), mens spanskelevne har den største prosentandelen av negative svar (18 %). Forskjellen mellom fransk- og spanskelevne er ganske betydelige. Elevene i fordypningsfagene er mer fornøyde enn elevene i språkfagene, og forskjellen mellom fremmedspråk- og fordypningsfagelevne er signifikant.

Spm. 2: Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	14	15	20	11	11
Sånn passe	28	35	36	30	32
Ganske godt	43	36	31	44	40
Veldig godt	15	13	13	15	18
Misfornøyde	42	51	56	41	43
Fornøyde	58	49	44	59	57

Tabell 2: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 2: *Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?* De positive svarene (*ganske godt* og *veldig godt*) er samlet under *Fornøyde*, og de negative (*dårlig* og *sånn passe*) under *Misfornøyde*.

Her kan vi se at spanskelevne skiller seg ut: De viser den største prosentandelen av negative svar (56 %) og den største prosentandelen av svaret "dårlig" (20 %). Det finnes statistisk signifikante forskjeller mellom spansk og andre fag, noe som tyder på at spanskelever skiller seg ut fra de andre elevene også på landsbasis.

Spm. 3: Hvor godt føler du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
----------------	--------	------	--------	---------------	-----------------

Dårlig	14	13	15	8.9	11
Sånn passe	30	26	34	34	34
Ganske godt	43	52	40	44	40
Veldig godt	12	10	12	13	15
Misfornøyde	44	38	49	43	45
Fornøyde	56	62	51	57	55

Tabell 3: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 3 (*Hvor godt føler du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?*). De positive svarene (*ganske godt* og *veldig godt*) er samlet under *Fornøyde*, og de negative (*dårlig* og *sånn passe*) under *Misfornøyde*.

Tabellen viser at spanskelevne er de mest misfornøyde (49 %) med tilpasning av undervisningen. Selv om det ikke finnes signifikante forskjeller mellom spansk og de andre fagene, ligger spanskelevne nær signifikansnivå. Dette indikerer en stor sannsynlighet på at forskjellen mellom spanskelevne og de øvrige elevene i utvalget også kan gjelde på landsbasis.

Spm. 4: Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	15	13	19	10	13
Sånn passe	26	33	33	34	32
Ganske godt	42	39	31	42	35
Veldig godt	18	15	16	15	19
Negative svar	41	46	52	44	46
Positive svar	59	54	48	56	54

Tabell 4: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 4 (*Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på?*). De positive svarene (*ganske godt* og *veldig godt*) er samlet under *Fornøyde*, og de negative (*dårlig* og *sånn passe*) under *Misfornøyde*.

Som vi kan se, viser spanskelevne den største prosentandelen av negative svar (52 %) og av svaret *dårlig* (19 %). Forskjellene mellom spansk- og franskelever, og mellom spansk- og fordypningsfagelever er statistisk signifikante.

Spm. 5: Hvor mange elever er det i din språkgruppe?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk
Mindre enn 10 elever	5.5	6.7	3.6
10-20 elever	81	59	61
21-30 elever	13	33	34

30-40 elever	-	1.5	0.9
Over 40 elever	-	0.4	0.5

Tabell 5: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 5 (*Hvor mange elever er det i din språkgruppe?*)

På grunn av den store pågangen i spanskfaget, var hensikten med dette spørsmålet å sjekke om det finnes store forskjeller blant fremmedspråkene når det gjelder gruppens størrelse. Resultatet er at 86 % av franskelevne er i grupper med mindre enn 20 elever, mens bare 64 % av spanskelevne er i grupper på samme størrelse. Og 34 % av spanskelevne er i grupper med mer enn 20 elever. I tillegg er forskjellene mellom franskelevne og fransk- og tyskelevne er signifikante. Dette tyder på at franskgruppene er generelt mindre enn tysk- og spanskgruppene, og at gruppene er spesielt store i spanskfaget.

Spm. 6: Når din språklærer er syk, får du en vikar som er lærer i samme språk?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk
Aldri	25	18	34
Sjelden	44	46	39
Ofte	22	25	22
Alltid	10	11	4.9

Tabell 6: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 6 (*Når din språklærer er syk, får en vikar som er lærer i samme språk?*)

Spanskelevne er de som sjeldnest får vikarer som har kompetanse i faget og forskjellen mellom spanskelever og fransk- eller tyskelever er statistisk signifikant.

Spm. 7: Hvor godt føler du at du lærer det faget du har valgt?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	12	14	16	11	11
Sånn passe	36	31	38	32	30
Ganske godt	41	43	32	44	43
Veldig godt	11	11	14	13	16
Negative svar	48	45	54	43	41
Positive svar	52	55	46	67	59

Tabell 7: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 7 (*Hvor godt føler du at lærer det faget du har valgt?*) De positive svarene er en samling av svarene *ganske godt* og *veldig godt*, og de negative av *dårlig* og *sånn passe*.

Spanskelever er de som opplever minst læring i forhold til elevene i de andre fagene. Forskjellene mellom fremmedspråkfagene eller med fordypningsfagene er ikke signifikante.

Spm. 8: Hadde du forventet å lære mer?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Nei	50	52	44	61	47
Ja	50	48	55	38	52

Tabell 8: Prosentfordeling av resultatene til spørsmål 8 (*Hadde du forventet å lære mer?*)

Spanskelevnene er de elevene med størst frustrasjon (55 % av svaret *nei*) når det gjelder forventninger om læring.

Resultater (2): Sammenheng mellom *tilfredshet med faget* og «lærerfaktorene»

I dette avsnittet skal jeg vise resultatene fra enkelte korrelasjoner mellom variabelen *tilfredshet med faget* og alle de øvrige "lærerfaktorene" tidligere vist i prosentfordeling.

<i>Hvor fornøyd er du med det faget du har i år?</i>	Fransk	Tysk	Spansk
1. <i>Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?</i>	,650 ^{**}	,657 ^{**}	,670 ^{**}
2. <i>Hvor godt synes du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?</i>	,284 ^{**}	,587 ^{**}	,333 ^{**}
3. <i>Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på i det faget du har?</i>	546 ^{**}	,500 ^{**}	,560 ^{**}
4. <i>Hvor godt føler du at du lærer det faget du har valgt?</i>	,569 ^{**}	,604 ^{**}	,653 ^{**}

Tabell 9: Korrelasjoner mellom variabelen *tilfredshet med faget* og de øvrige "lærerfaktorene". I tabellen er alle korrelasjonene markert med^{**} signifikante på 0.01 nivå (99 % konfidensintervall).

Som man kan se ut fra tabellen, er alle korrelasjonene signifikante. De fleste, med unntak av variabel 2 (*Hvor godt synes du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?*) for fransk- og spanskelevnene, er også av en betydelig størrelse, det vil si mellom middels og høy.

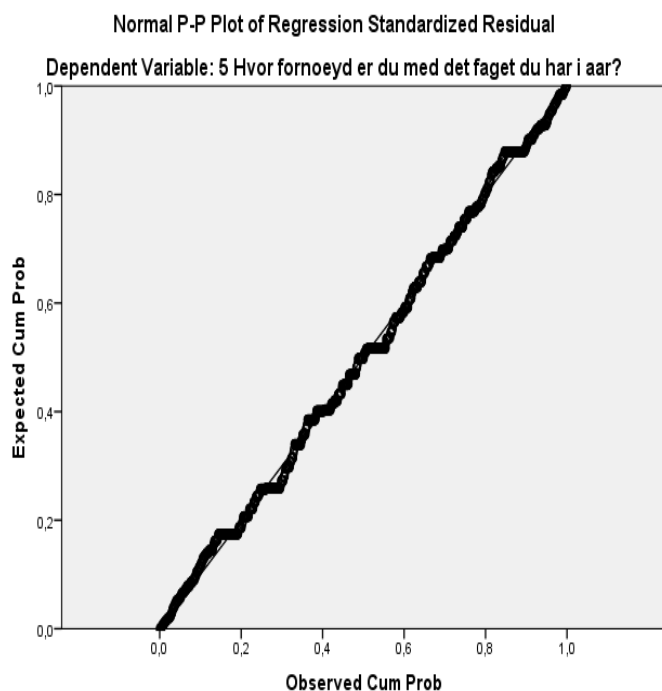
Betydningen av disse resultatene ligger i konseptet *samvariasjon*, som indikerer at de elevene som svarer positivt til nøkkelvariabelen (*tilfredshet med faget*) også er positive til de andre. De må derfor leses slik: De elevene som er tilfredse med undervisningen, som liker lærerens måte å undervise på og som føler at de lærer språket er også tilfredse med faget generelt. Det samme, selv om i mindre grad, gjelder de elevene som synes at undervisningen er tilpasset deres nivå. I tillegg til dette kan vi også observere at disse faktorene er noe viktigere for spanskelevnene enn for de andre elevene.

Det er mulig å strekke disse resultatene ytterligere og tenke at de elevene som er tilfredse med noen av disse faktorene, også er de som beholder sitt fag og kanskje har lyst til å velge det på videregående skole.

Resultater (3): Regresjonsanalyse for «lærerfaktorene»

Som jeg har tidligere nevnt, benytter jeg meg av regresjonen for å skape en modell av uavhengige variabler som skal forklare en viss andel av en avhengig variabel. I dette tilfellet handler det om å se i hvor stor grad såkalte «lærerfaktorene» har innflytelse på hovedvariabelen *tilfredshet med faget*.

Analysen har en viss kompleksitet som ikke passer i denne fremstillingen. Jeg velger derfor bare å vise en grafisk forklaring av måten variablene samvarierer i forhold til hovedvariabelen og rapportere forklaringsstyrke av denne modellen.

Figur 1: *Plot of regression* for modellen der den avhengige variabelen er *tilfredshet med faget* og de uavhengige er "lærerfaktorene".

Uti fra denne grafiske fremstillingen kan vi se at resultatene fordeles på en nesten rett linje (selv med noen uregelmessigheter). Dette peker på en lineær sammenheng som indikerer at de svarene elevene har gitt, er konsekvente og compatible med en modell der «lærerfaktorene» kan forklare en del av det som gjør elevene tilfredse med faget. Forklaringsstyrken av disse faktorene er beregnet til å være på $R^2=.485$, det vi si at disse faktorene alene kan stå for 48% av hele variansen. Med andre ord betyr dette at «lærerfaktorene» kan påvirke elevene på nesten 50 % når det gjelder deres tilfredshet med faget.

Noen mulige konklusjoner

Spanskelevener er en gruppe elever som skiller seg ut i forhold til de andre fremmedspråk- og fordypningsfagelevener i forhold til deres forhold til læreren, undervisning og læring i det faget de har valgt. Generelt sett er de mindre tilfredse både med faget og med «lærerfaktorene».

I min andre studie presentert på ANPEs konferanse i Kristiansand¹ og som handler om lærernes situasjon, har jeg også vist fagets vansker når det gjelder manglende lærerkompetanse og fraværende muligheter for kompetanseoppnåelse.

¹ "En profil av spansk lærere i norsk skole: Hva mener lærerne? Resultater fra en undersøkelse om lærernes situasjon".

Og i denne korte redegjørelsen for de faktorene som kan ha innflytelse på elevenes motivasjon og tilfredshet med faget, peker de få resultatene som blir frenstilt på at spanskfaget befinner seg i en særlig stilling: Det er fortsatt det faget med størst pågang, men også det faget som skuffer elevene mest. Som jeg har nevnt tidligere, er det ikke mulig å trekke kausale slutninger i min studie, men den modellen som jeg har konstruert viser en lineær og relativ sterk sammenheng mellom «lærerfaktorer» og *tilfredshet med faget*.

Selv om denne studien gir et ganske reduktivt bilde av situasjonen i forhold til de analysene som vil bli presentert i avhandlingen, bidrar mye av dette til å utpeke lærerne som de avgjørende faktorene for elevenes motivasjon og tilfredshet.

Litteraturliste

Dörnyei, Z. (2007): *Research Methods in Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.

Lie, S., M. Kjærnsli, G. Brekke (2002). *Hva i all verden skjer i realfagene?* TIMSS.

Kjærnsli, Marit, S. Lie, R.V. Olsen, A. Roe (2007). *Tid for tunge løft. Norske elevers kompetanse i naturfag, lesing og matematikk i PISA 2006*. Oslo: Universitetsforlaget.

En profil av spansklærere i norsk skole (I):

Hva mener elevene? Hvordan påvirker læreren elevenes motivasjon?

Debora Carrai
Stipendiat
Høgskolen i Østfold
ILS/Universitetet i Oslo
debora.carrai@hiiof.no

Undersøkelsens hensikt

- **Tema:** "Motivasjon for fremmedspråk på ungdomstrinnet"
 - Motivasjon for å velge og fortsette med fremmedspråk generelt, og med spansk spesielt
- **Mål:**
 - Finne de faktorene som påvirker elevenes valg i begynnelsen av ungdomsskolen
 - Avdekke de faktorene som avgjør elevenes tilfredshet med faget
 - Studere forskjellene mellom fremmedspråkelevne og/mellom fordypningsfagelevne

Undersøkelsens omfang

- Undersøkelsen gjennomført i skoleåret 2010-2011
- Spørreskjema
- Omfang: 1521 elever fra 9. trinn
- 25 ungdomsskoler (17 fylker representert)
- Stratifisert sannsynlighetsutvalg
- Svarrate: 69 %
- Representativt utvalg i forhold til populasjonen i denne studien

Spørsmålene i spørreskjemaet

- 44 spørsmål (186 variabler):
 - Noen felles for alle
 - Noen bare til fremmedspråkelevne
 - Noen bare til fordypningsfagelevne
- Bakgrunnsvariabler
- Variabler knyttet til læreren
- Variabler knyttet til rammefaktorer
- Motivasjonsvariabler

Analysemetoder

Analysen av de variablene som blir presenter er basert på:

- Prosentfordeling
 - Sammenligning mellom fagene
- Signifikansanalyse
 - (*standard error of the mean/konfidensintervall*) ($p < .05$)
- Korrelasjoner
- Enkel regresjonsanalyse

Utvalget

- **Fagfordeling** (antall elever)
 - Fransk: 172
 - Tysk: 282
 - Spansk: 574
 - Andre språk: 20
 - Ford. i norsk: 158
 - Ford. i engelsk: 313
- Ca. 90 % av elevene har beholdt sitt fag etter 8. trinn
- **Tysk** er det faget som mister flest elever i utvalget*
- **Spansk** er det faget som mister flest elever på landsbasis*

*i %, i forhold til antall elever i faget

Spørsmål om læreren

Disse spørsmålene handler ikke bare om **læreren**, men også om **undervisning**, **læring** og **rammefaktorer** rundt læreren:

- *Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?*
- *Hvor godt synes du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?*
- *Hvor godt føler du at du gjør det i det faget du har valgt?*
- *Hadde du forventet å lære mer?*
- *Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på i det faget du har valgt?*
- *Hvor ofte har du fått en ny språklærer siden begynnelsen av 8. trinn?*
- *Når din språklærer er syk, får du en vikar som er lærer i samme språk?*

Resultatene for fremmedspråk- og fordypningsfagelevne blir sammenlignet og korrelert seg i mellom eller med spørsmål om **tilfredshet med faget**

Hvor fornøyd er du med det faget du har i år?

Resultater i %	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Ikke f. i det hele tatt	11	13	18	8.9	6.8
Passe f.	57	57	51	46	52
Veldig f.	33	29	31	45	41

- Franskelevne er de mest fornøyd (57 % *passer fornøyd*, 33 % *veldig fornøyd*).
- Spanskelevne har den største prosentandelen av negative svar (18 %).
- Forskjellene mellom fransk- og spanskelevne er ganske betydelige.
- Elevene i fordypningsfagene er mer fornøyd enn elevene i språkfagene.
- Forskjellen mellom fremmedspråk- og fordypningsfagelevne er signifikant.
- Store forskjeller mellom gutter og jenter.

Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?

Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	15	14	15	20	11	11
Sånn passe	34	28	35	36	30	32
Ganske godt	36	43	36	31	44	40
Veldig godt	14	15	13	13	15	18
Misfornøyde	49	42	51	56	41	43
Fornøyde	51	58	49	44	59	57

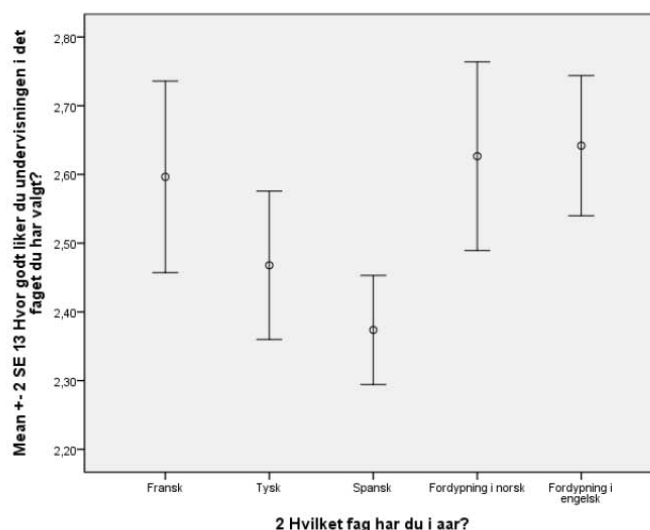
Spanskelever skiller seg ut. De viser:

- Den største prosentandelen av negative svar: 56 %
- Den største prosentandelen av svaret "dårlig": 20 %

Signifikante forskjeller mellom spansk og andre fag

Spanskelever skiller seg ut fra de andre elevene også på landsbasis:

Forskjellene mellom spanskelever og tysk- og fordypningsfagelever er statistisk signifikante ($p < .05$)

Hvor godt føler du at undervisning er tilpasset ditt nivå?

Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	13	14	13	15	8.9	11
Sånn passe	32	30	26	34	34	34
Ganske godt	43	43	52	40	44	40
Veldig godt	12	12	10	12	13	15
Misfornøyde	45	44	38	49	43	45
Fornøyde	55	56	62	51	57	55

- Spanskelevne er de mest misfornøyde (49 %)
- Det finnes ingen signifikante forskjeller mellom fagene (selv om de ligger nær signifikansnivå)

Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på?

Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	16	15	13	19	10	13
Sånn passe	32	26	33	33	34	32
Ganske godt	36	42	39	31	42	35
Veldig godt	16	18	15	16	15	19
Negative svar	48	41	46	52	44	46
Positive svar	52	59	54	48	56	54

- Spanskelever viser den største prosentandelen av negative svar (52 %) og av svaret *dårlig* (19 %)
- Forskjellene mellom spansk- og franskelever, og mellom spansk- og fordypningsfagelever er **signifikante**

Hvor mange elever er det i din språkgruppe?

Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk
Mindre enn 10 elever	5	5.5	6.7	3.6
10-20 elever	64	81	59	61
21-30 elever	30	13	33	34
30-40 elever	0.9	-	1.5	0.9
Over 40 elever	0.5	-	0.4	0.5

86 % av franskelever er i grupper <20 elever

mens

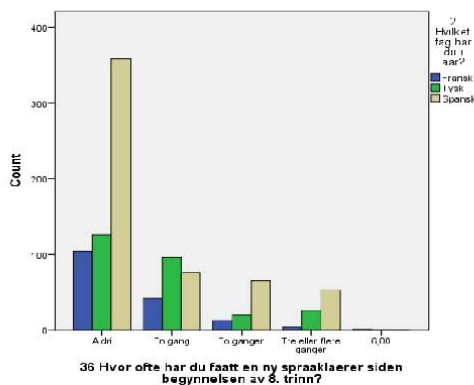
Bare 64 % av spanskelever er i grupper med <20 elever

Og 34 % er i grupper med > 20 elever

Forskjellene mellom franskelevne og spansk- og tyskelevne er signifikante

Hvor ofte har du fått en ny språklærer siden begynnelsen av 8. trinn?

	Alle	Fransk	Tysk	Spansk
Aldri	60	63	47	65
En gang	22	26	36	14
To ganger	9.9	7.9	7.5	12
Tre eller flere ganger	8.4	2.4	9.7	9.6

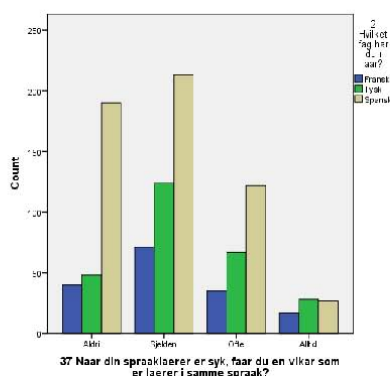

- Fransk er det faget med mest lærerkontinuitet

- Forskjellen med spansk og tysk er signifikant

Når din språklærer er syk, får du en vikar som er lærer i samme språk?

Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk
Aldri	29	25	18	34
Sjelden	42	44	46	39
Ofte	23	22	25	22
Alltid	7.4	10	11	4.9

- Spanskelevne er de som sjeldnest får vikarer som har kompetanse i faget.
- Forskjellen mellom spanskelever og fransk- eller tyskelever er **signifikant**.

Hvor godt føler du at du lærer det faget du har valgt?

Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Dårlig	14	12	14	16	11	11
Sånn passe	34	36	31	38	32	30
Ganske godt	39	41	43	32	44	43
Veldig godt	14	11	11	14	13	16
Negative svar	48	48	45	54	43	41
Positive svar	52	52	55	46	67	59

- Spanskelever er de som opplever minst læring.
- Forskjellene mellom fremmedspråkfagene eller med fordypningsfagene er ikke signifikante

Hadde du forventet å lære mer?

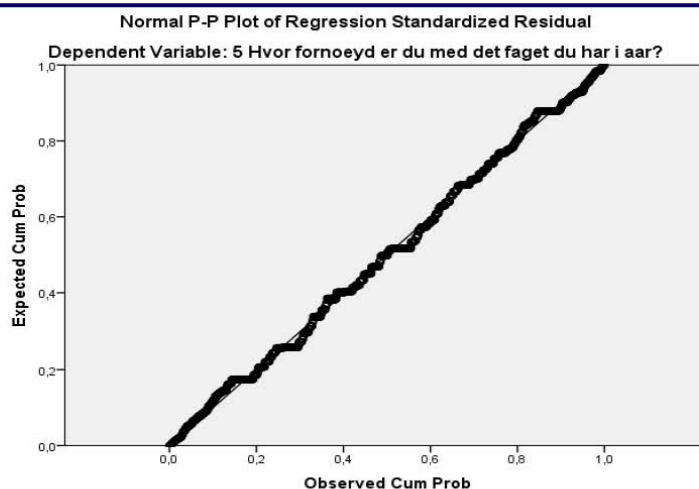
Resultater i %	Alle	Fransk	Tysk	Spansk	Ford. i norsk	Ford. i engelsk
Nei	49	50	52	44	61	47
Ja	51	50	48	55	38	52

- Signifikant forskjell mellom de to fordypningsfagene, og mellom fordypning i norsk og fransk ($p=.044$) og spansk ($p=.000$).

Sammenheng mellom tilfredshet med faget og «lærerfaktorene»

Hvor fornøyd er du med det faget du har i år?	Alle	Fransk	Tysk	Spansk
<i>Hvor godt liker du undervisningen i det faget du har valgt?</i>	,634**	,650**	,657**	,670**
<i>Hvor godt synes du at undervisningen er tilpasset ditt nivå?</i>	,345**	,284**	,587**	,333**
<i>Hvor godt liker du lærerens måte å undervise på i det faget du har?</i>	,515**	546**	,500**	,560**
<i>Hvor godt føler du at du lærer det faget du har valgt?</i>	,584**	,569**	,604**	,653**

Resultater av regresjonsanalyse for «lærerfaktorene»

Modellen har en forklaringsstyrke av $R^2=,485$, dvs 48% av hele variansen

Noen mulige konklusjoner

- Spanskelevene er mindre tilfredse med læreren enn de andre
- Studien tillater ikke å trekke kausale slutninger, men vi kan forsøke å lage en «modell»
- Det finnes en lineær sammenheng mellom «lærerfaktorer» og tilfredshet med faget
- «Lærerfaktorer» alene kan forklare 48 % av variansen
- (De andre variablene brukt i denne studien bidrar til å forklare fenomenet enda bedre)